

Topvoetbal versus democratie

De manier waarop we onze democratie georganiseerd hebben, leidt tot steeds meer achterdocht en onverschilligheid vanuit de samenleving. We halen nu onze schouders op, 'Ach ja, niets aan te doen, zo is het nu eenmaal geregeld in de kieswet'.

Maar waarom zouden we ons erbij neerleggen?

Hoewel ik geen familie van Louis van Gaal ben, denk ik toch dat we nog het een en ander kunnen leren van voetbal.

Annemarie van Gaal

OVERSPOELD MET PARTIJEN

Ik geef een paar voorbeelden: momenteel zijn er zestien politieke partijen in de Tweede Kamer. Dat zijn er al vijf meer dan de elf waarop we konden stemmen bij de laatste verkiezingen. We krijgen zo langzamerhand de traditie dat ieder willekeurig Kamerlid enkel en alleen vanwege zijn plek op de kieslijst een kamerzetel heeft bemachtigd, 'voor zichzelf' begint als iets hem of haar niet zint. Geen goede ontwikkeling voor onze democratie en ook nog een verkwanseling van publiek geld, want ieder nieuw splinterpartijtje komt in aanmerking voor een partijbudget van een paar ton per jaar. Prima om Kamerleden die op voorkeursstemmen hun zetel verdienen hebben, deze te laten houden, maar waarom zouden Kamerleden die opstappen of weggestuurd worden, een zetel mogen blijven houden?

VERANTWOORDELIJKHEID EN CONSEQUENTIES

Kijk. Als een topvoetballer zich misdraagt tijdens een wedstrijd en een rode kaart krijgt, dan vertrekt hij ook uit het spel en wordt niet vervangen. Het team speelt door met één speler minder.

Dit systeem zou prima kunnen werken voor de Tweede Kamer. Het Kamerlid vertrekt, de zetel die hij verlaat, blijft voorlopig gewoon leeg. Het stemrecht van het opgestapte of weggestuurde Kamerlid blijft bij de partij. Qua stemmen verandert er niets want partijenoten stemmen toch altijd eensgezind, maar met een lege zetel van een opgestapt of weggestuurd Kamerlid ben je als partij minder zichtbaar. Eigen schuld. Zo draagt de partij zelf de consequenties van ruzies of zwakke kandidaten en

TEKST: ANNEMARIE VAN GAAL | FOTOGRAFIE: TOOST GOVERS

'Hoewel ik geen familie van Louis van Gaal ben, denk ik toch dat we nog het een en ander kunnen leren van voetbal'

voorkomen we nutteloze eenmansfracties of afsplitsingen waar niemand op zit te wachten.

Een Kamerlid dat zelf weer een nieuwe partij wil beginnen mag dat doen door op eigen kracht campagne te voeren ná het concurrentiebeding bij de volgende verkiezingen.

Of een andere situatie: Als een Kamerlid opstapt wordt de kandidaat die als de volgende op de kieslijst stond automatisch beëdigd. Beetje zonde. Stel: je speelt bij een voetbalclub en om de een of andere reden beland je op de reservebank. Als er dan iemand uitvalt en er moet een invaller gekozen worden uit de spelers op de reservebank, dan gaat dat toch ook niet op volgorde? Dan kies je als club toch voor de speler die specifieke talenten heeft en de rest van het team aanvult waardoor hij het verschil in de wedstrijd kan maken? Waarom verkwanselen wij talent doordat we, gedwongen door de kieswet, opgezadeld kunnen worden met een mismatch.

DE IDEALE OPSTELLING

Of neem de verdeling. Een voetbalteam heeft een mooie opbouw van verdedigers, spitsen en een aantal middenvelders.

De Tweede Kamer zou een afspiegeling van onze samenleving moeten zijn, maar dat is helaas niet zo. Er zitten zeker goede mensen in, maar wel veel van hetzelfde kaliber. Verreweg de meesten waren ambtenaar, voor ze de Tweede Kamer in gingen. Ze waren wethouder, burgemeester, werkten op het ministerie, bij de gemeente, politie, in het onderwijs of voor de partij. Ik heb niets tegen ambtenaren, maar als de Kamer een afspiegeling zou zijn van onze beroepsbevolking, dan zouden er van de 150 Kamerleden maar twintig ambtenaren in moeten zitten en geen honderd zoals nu. We spelen dus met een verkeerd systeem. Geen 1-4-3-3 of 1-4-4-2, maar gewoon een overdosis aan verdedigers: 1-8-1-1. Zo winnen we natuurlijk nooit. 🐾

Annemarie van Gaal is ondernemer en investeerder. Zij is bekend van televisieprogramma's als Dragon's Den (KRO), Ten Einde Raad (NCRV), Een Dubbeltje Op Zijn Kant (RTL4). Daarnaast schrijft zij wekelijkse columns in het Financieele Dagblad over ondernemerschap en het snijvlak tussen politiek en de economie, Annemarie van Gaal praat gepassioneerd over alle aspecten van het ondernemerschap, waarbij lef en innovatie altijd een grote rol spelen.

annemarievangaal@speakersacademy.nl

'De Tweede Kamer zou een afspiegeling van onze samenleving moeten zijn, maar dat is helaas niet zo'

